

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3699/2020
02.09.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Слађане Накић Момировић и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Вукица Мидоровић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1000/20 од 19.05.2020. године, у седници већа која је одржана дана 02.09.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1000/20 од 19.05.2020. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1000/20 од 19.05.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П број 2750/2019 од 04.02.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужилци исплати износ од 1.250.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате, на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове и патњу, за нарушени лични и породични живот, за трпљену неизвесност, неодговарање државних органа, намерно скривање и заташкавање информација о стварној судбини њене кћерке ББ, рођене ...1973. године у ..., због реакције и ставова надлежних органа који су показали трајну незаинтересованост да се утврди где је и каква је судбина њеног детета, као и да јој накнади трошкове поступка у износу од 43.875,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, све у року од 15 дана под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1000/20 од 19.05.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду П број 2750/19 од 04.02.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, а због потребе уједначавања судске праксе и потребе за новим тумачењем права, позивајући се на одредбу члана 404. ЗПП.

Тужиља је благовремено поднела одговор на ревизију.

Чланом 404. став 1. ЗПП прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касациони суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија (став 2).

У конкретном случају, предмет спора је накнада нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права на приватан и породичан живот. Тужиљи надлежни органи нису омогућили да сазна истину о статусу свог детета рођеног 1973. године у породицишту, што је код тужиље изазвало сумњу да дете није преминуло (као што је саопштено), већ да је нестало из државног породицишта. Нижестепени судови су о овом праву тужиље одлучили непосредном применом Устава Републике Србије и члана 8. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода. По оцени Врховног касационог суда, у овој парници нема потребе за одлучивањем о ревизији као изузетно дозвољеној ради новог тумачења права. Тужена уз ревизију није доставила другачије одлуке (само се позвала, али није доставила одлуке Апелационог суда у Београду), па се не може позивати на разлог за одлучивање о посебној ревизији ради уједначавања судске праксе. Посебно се указује да у овом поступку не могу да се примене одредбе Закона о утврђивању чињеница о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породицишта у Републици Србији („Службени гласник РС“, број 18/20 од 03.03.2020. године) који је ступио на снагу 11.03.2020. године, а примењује се истеком рока од 3 месеца од дана ступања на снагу. Како је поступак правноснажно окончан 19.05.2020. године, а наведени закон се примењује од 11.06.2020. године, и не може ретроактивно да се примењује у односу на чињеницу о статусу деце за коју се сумња да су нестали из породицишта или здравствених установа, као и на захтев за правичну накнаду нематеријалне штете. Осим тога, посебна ревизија у смислу одредбе члана 404. став 1. ЗПП може да се изјави само због погрешне примене материјалног права, а не и због битних повреда одредаба Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Одлучујући о дозвољености ревизије применом члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене није дозвољена.

Тужба у овој парници је поднета 27.03.2019. године са захтевом за накнаду нематеријалне штете у износу од 2.250.000,00 динара, што је динарска противвредност од 10.423,61 евро по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе (1 евро=117,9957 динара).

Одредбом 403. став 1 ЗПП прописано да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Како је побијани део правноснажне пресуде испод динарске противвредности од 40.000 евра, што је законски цензус за изјављивање ревизије у смислу одредбе члана 403. став 3. ЗПП, то ревизија тужене није дозвољена.

На основу одредбе члана 413. ЗПП Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Трошкови тужиље за одговор на ревизију нису били потребни ради вођења парнице, па је овај суд применом одредбе члана 153. и 165. ЗПП одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић